

ת"פ 61997/12/15 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד גיל קלאוס, עלי מרעי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 61997-12-15 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי
וכלכלה נ' קלאוס ואח'

לפני
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
כבוד השופטת דנה אמיר

נגד
הנאשמים 1. גיל קלאוס
2. עלי מרעי

גזר דין - לנאשם 2

רקע ותמצית כתב האישום:

1. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע על יסוד הודאתו, לאחר קיומו של הליך גישור, בביצוע שתי עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, על פי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשס"א - 1961 (להלן: "הפקודה").

2. על פי עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם, היה הנאשם ביחד עם נאשם 1 בעליו ומנהלו של מועדון ברח' אלנבי 44 בתל אביב (להלן: "המועדון") בשנות המס 2012 ו-2013 (להלן: "התקופה הרלוונטית לכתב האישום"). הנאשם 1 היה אחראי על התפעול השוטף של המועדון וניהול העובדים והנאשם פעל מאחורי הקלעים, במטרה להסתיר את חלקו במועדון. במזיד ובכוונה להעלים את הכנסותיהם מפעילות המועדון ולהתחמק ממס, השתמשו הנאשם 1 והנאשם בתקופה הרלבנטית במרמה עורמה לתחבולה. כך, לא הודיעו לפקיד השומה על פתיחת העסק, לא ניהלו פנקסי חשבונות ורשומות כדיון, לא רשמו את הכנסותיהם מהמועדון ואף לא הגישו לפקיד השומה דוחות על הכנסותיהם מהמועדון כנדרש על פי הפקודה. ההכנסות מהמועדון בתקופה הרלוונטית עמדו על לא פחות מ-1,242,524 ₪.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון כאמור, בהמשך להליך גישור, אשר הוצג לבית המשפט ביום 10.10.2016. על פי הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי הנאשם יודה ויורשע בביצוע העבירות המפורטות בכתב האישום. עוד הוסכם כי בכפוף לכך שהנאשמים יסירו את מלוא המחדלים להנחת דעתו של פקיד השומה, תגביל את עצמה המאשימה לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל ביחס לכל אחד מן הנאשמים, כשהגנה תהיה חופשית בטיעוניה. עוד

הוסכם בין הצדדים כי יושת על הנאשם קנס בסך 75,000 ₪ וכן על השתת מאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט.

4. עניינו של הנאשם 1 הסתיים. גזר הדין ניתן ביום 16.7.17 ולפיו קבעתי כי הנאשם 1 ירצה עונש מאסר בן 6 חודשים בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ותשלום קנס בסך 50,000 ₪, כפי שהוסכם בין הצדדים.

עיקר טיעוני המאשימה לעונש:

5. בטיעוניו לעונש הפנה ב"כ המאשימה לערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשם. מתחם העונש ההולם לטעמה של המאשימה הוא בין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל והיא מבקשת למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם ולגזור עליו 9 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי. כן מבקשת המאשימה להטיל על הנאשם קנס כמוסכם בהסדר הטיעון בסך 75,000 ₪.

6. לתמיכה בטענתו באשר למתחם העונש ההולם הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה באשר לענישה הנוהגת וציין את השיקולים שנלקחו בחשבון באשר לעונש המבוקש. מצד אחד שיקולים לקולא וביניהם העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו במסגרת הליך הגישור, הסיר את המחדלים מושא כתב האישום וחסך בזמן שיפוטי יקר. עוד ציין את חלופ הזמן מעת ביצוע העבירה, אך הדגיש כי לא מדובר בחלופ זמן משמעותי. מנגד, לחומרה ציין כי הנאשם פעל בשיטתיות במרמה, עורמה ותחבולה במשך שנתיים, לא הודיע לפקיד השומה על עסקו ונקט בפעולות אקטיביות על מנת להסתיר את כל מקור הכנסתו אשר הסתכמה בסך של 1,200,000 ₪. כך, הדגיש כי המדובר בהעלמת מקור הכנסה שלם אשר מהווה קושי משמעותי לרשויות המס בגילוי עסקו והכנסתו של הנאשם ופגיעה ממשית ביכולת הרשויות לגבות מס אמת בזמן. ב"כ המאשימה אף ציין כי הנאשם, בניגוד לנאשם 1, הסתיר את מעורבותו מהרשויות בכך שניהל את העסק מאחורי הקלעים והדגיש כי כעוסק עצמאי יכול היה בכל עת לדווח על הכנסותיו. ב"כ המאשימה הגיש את ת/2, הרישום הפלילי של הנאשם ובו הרשעה משנת 2013 בעבירה של תקיפה ואיומים. בנוסף ציין כי הלכה היא שבעבירות מסוג זה נדחות הנסיבות האישיות ושיקולי השיקום מפני האינטרס הציבורי וכי היות הנאשם אדם נורמטיבי איננה רלבנטית במסגרת שיקולי הענישה בסוג זה של עבירות.

עיקר טיעוני ב"כ הנאשם לעונש:

7. בטיעוניו לעונש הפנה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. בנוסף, הפנה לעובדה כי הנאשם, בזמן שחלף מביצוע העבירות הקים תא משפחתי (נ/7) ונולד לו בן (נ/6). עוד הפנה למצבה של אשתו של הנאשם (נ/9) ולעובדה שהנאשם סועד אותה.

8. ב"כ הנאשם טען שההלכה הפסוקה קובעת כי יש לעודד נאשמים שיתקנו את הנזק אשר גרמו על מנת שבית המשפט ימתיק את עונשם. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם הסיר את המחדלים מושא כתב האישום בסך של 300,000 ₪ (נ/5) לעומת הנאשם 1 אשר נדרש לשלם 50,000 ₪ בלבד.

9. לטעמו של ב"כ הנאשם מתחם העונש במקרה דנן הוא בין מאסר על תנאי לבין 6 חודשי עבודות שירות, לצד הקנס המוסכם. גם ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לתמיכה בטיעוניו. ב"כ הנאשם עתר כי אאמץ את הרף

התחתון של המתחם אשר הוצע על ידו. בנוסף טען כי לאור מצבו הכלכלי של הנאשם ריצוי עונש מאחורי סורג ובריה יפגע פגיעה קשה במשפחתו ובהליכי קבלת אשרת השהייה של אשתו בארץ (נ/8). עוד הוסיף כי יש להתחשב ברכיב הקנס הגבוה אשר הוסכם על ידי הצדדים בקביעת העונש.

דברי הנאשם:

10. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו והוסיף כי למד מטעותו ולא יחזור עליה. עוד ציין כי עובד אצל אחיו, מרוויח 8,000 ₪ בחודש מהם צריך לשלם על הטיפול הנפשי של אשתו, לעזור לאימו האלמנה (נ/1) ולהתקיים. בנוסף, הדגיש כי נעזר במשפחתו על מנת להסיר את המחדלים ולא לרצות עונש מאסר מאחורי סורג ובריה.

דין והכרעה:

11. בבסיס ההכרעה יש לתת את הדעת להסדר הטיעון שנערך עם שני הנאשמים לפיו ביקשה המאשימה כי יושתו על שני הנאשמים עונשי מאסר זהים בני 9 חודשים. לעניין הקנס, הוסכם כי הקנס שיושת על הנאשם יהיה גבוה מזה שהושת על נאשם 1 ויעמוד על סך של 75,000 ₪.

12. כפי שצינתי בגזר דינו של נאשם 1, קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. הערכים המוגנים במקרה זה הם הנזק לקופה הציבורית ולכלכלת המדינה. עבירות מס המבוצעות על דרך המרמה מפרות את האמון שניתן על ידי הרשות בנשומים, שידווחו אודות פתיחת העסק, ינהלו ספריהם כחוק ויגישו דיווחים כדין. בתי המשפט הדגישו לא אחת את החומרה בה יש להתייחס לעבריינות המס בכלל ובפרט לעבירות הנעברות מתוך כוונה להתחמק ממס ולתוצאותיהן ההרסניות למשק. בנוסף, ביצוע עבירות מסוג זה פוגע פגיעה בערך השוויון בנשיאה בנטל המס ואף פוגע במוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לשלם מסיהם כנדרש על פי חוק. מידת הפגיעה בערכים המוגנים נלמדת מהיקף העבירות, משך ביצוען, השיטתיות שבביצוען ורמת התחכום והמרמה שבבסיסן. עסקינן בעבירות שביצוען קל וגיליון קשה, בבסיסן בצע כסף וביסודן מרמה. נקבע לא אחת, כי עבירות מסוג זה, באופן רגיל, מחייבות השתת ענישה מרתיעה ומכבידה הכוללת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריה, תוך מתן בכורה לאינטרס הציבורי שבהרתעת הנאשם והרתעת הרבים על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. ר' רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015) וכן רע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל (19.2.2004), רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל (9.2.2009) ורע"פ 977/13 אודיזי נ' מדינת ישראל (20.2.2013).

13. באשר לנסיבות ביצוע העבירות: הנאשם כאמור לא הודיע לפקיד השומה על פתיחת העסק במרמה והפעילו במשך שתי שנות מס, וזאת מבלי לנהל ספרים כחוק ולדווח לרשויות על הכנסות בסכום שאינו מבוטל (סך של לכל הפחות 1,242,524 ₪) ומבלי לשלם את המס המתחייב. המדובר בהעלמת מקור הכנסה שלם. כפי שצינתי בגזר דינו של נאשם 1, אין ספק כי המדובר במעשים חמורים ויש טעם בטענה לפיה הנסיבות מלמדות כי העבירות בוצעו תוך שימוש במרמה, עורמה ותחבולה כאמור, מה שמלמד על החומרה שלצידן. יש לזכור כי על פי עובדות כתב האישום הנאשם, כאמור, הסתיר את חלקו בעסק ופעל "מאחורי הקלעים" ובכך הערים קושי נוסף על רשות המסים בגילוי הכנסתו.

14. המאשימה הגישה פסיקה המלמדת על ענישה משמעותית בגין עבירות דומות, כשהרף התחתון של המתחם עמד על עונשי מאסר מאחורי סורג ובריאח וכך גם העונשים שנגזרו בסופו של יום על הנאשמים. כפי שהבהרתי בגזר דינו של נאשם 1, לא יכול להיות חולק שבמקרים רבים, בסכומי מס דומים לאלה שבתיק דנן ואף פחותים ממנו, נקבעו מתחמים הכוללים עונש של מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריאח כרף תחתון של המתחם ביחס לעונש המאסר (ר' לדוגמא: ת"פ (שלום ת"א) 41478-12-09 **מדינת ישראל נ' דוד** (8.7.2012) וע"פ (ת"א) 50420-07-12 **דוד נ' מדינת ישראל** (2.1.2013)). עמדה זו ככלל, אף תואמת את חומרת העבירות, את הפגיעה בערכים המוגנים מביצועה ואת הקושי בגילוייה. יחד עם זאת, קיימים מקרים, לעיתים אף בהסכמת המאשימה, בהם נקבע הרף התחתון של מתחם עונש מאסר אותו ניתן לרצות בעבודות שירות. ר' עפ"ג (ת"א) 31816-05-13 **מדינת ישראל נ' נבון** (7.10.2013) וע"פ 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל** (17.2.2014).

15. הצדדים הגישו פסיקה כאמור. עיון בחלקם העיקרי של פסקי הדין אשר הוגשו על ידי המאשימה מלמד כי נסיבותיהם אינן דומות לנסיבות במקרה דנן וכך גם מידת הפגיעה בערכים המוגנים על ידן, שאינה נובעת רק מסכומי העבירות. בחלקם לא הוסרו המחדלים, הנאשמים ניהלו הליך הוכחות ולא לקחו אחריות וחסכו זמן שיפוטי ולחלקם אף עבר פלילי רלבנטי או שהורשעו גם בעבירות נוספות (ראו: רע"פ 5060/04 **הגואל נ' מדינת ישראל** (24.02.2005); ע"פ (ת"א) 70036/02 **גל משה נ' פרקליטות מחוז תל אביב- מיסוי וכלכלה** (27.05.2002); ע"פ 71520/02 **אברהם דיאמנט נ' מדינת ישראל** (15.07.2004); ת"פ (ת"א) 32913-06-12 **מדינת ישראל נ' אלון אגאי** (20.06.2013)), ברע"פ 7773/16 **חננאל נ' מדינת ישראל** (26.10.2016).

16. ב"כ הנאשם הגישו גם הם פסיקה התומכת בטיעוניהם, גם הפסיקה אליה הפנו מתארת ברובה נסיבות שונות מאלה שלפני: בת"פ (ת"א) 60305-01-16 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' טיב- אור בע"מ** (29.6.2016) דובר בסכומי מחדל נמוכים, בע"פ (ת"א) 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל** (17.2.2014) דובר בכך שלצד העלמת ההכנסה בוצעו דיווחים למע"מ, בחלוף זמן ניכר ומצב בריאותי קשה. (ראו גם: ת"פ (ת"א) 51575-05-14 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' ערן אברהם אגסי** (31.12.2015), עפג (ת"א) 24375-12-12 **דוד זרזבסקי נ' מדינת ישראל** (16.6.2013), ת"פ (י-ם) 32087-05-11 **מדינת ישראל נ' איריס זוזוט** (22.10.2014).

17. נתתי דעתי לכך שבמקרה זה ניתן היה לטעון, כפי שטען ב"כ המאשימה, כי הנאשם פעל מאחורי הקלעים, בניגוד לנאשם 1 ובכך חומרה נוספת, לצד העובדה שבדומה לנאשם 1 הסתיר מקור הכנסה שלם על כל המשתמע מכך. יחד עם זאת כמפורט לעיל, עמדתה של המאשימה עצמה באשר לעונש המאסר היא שיש להשית על שני הנאשמים עונשי מאסר זהים (לטעמה בני 9 חודשים) ומשזו הייתה עמדתה אינני מוצאת להבחין בין הנאשמים לעניין מתחם עונש המאסר בשל השוני המסוים בנסיבות. עוד יש לזכור כי נערכה הבחנה בין הנאשמים לעניין הקנס המוסכם בהסדר הטיעון.

18. על פי מבחן הקשר ההדוק במקרה דנן מתקיים אירוע אחד והצדדים אף לא טענו אחרת. באשר למתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר - כפי שקבעתי לגבי נאשם 1, זה יעמוד בין מאסר למשך 6 חודשים שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין מאסר לתקופה בת 18 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי מרתיע. זאת כאמור בשים לב לנסיבות

ביצוע העבירות אשר פורטו לעיל, משך ביצוען, סכום העבירות ובראי הענישה הנוהגת.

19. באשר לעונש הקנס - הגיעו הצדדים להסכמה במסגרת הסדר הטיעון. כידוע, וכפי שציינתי בגזר דינו של נאשם 1, לעונש מסוג קנס חשיבות רבה בסוג זה של עבירות שכן הקנס הוא ממין העבירה ולא אחת הודגשה חשיבות הפגיעה גם בכיסו של העבריין לשם הרתעה. במקרה דנן, בשים לב למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, ובראי חשיבות כיבודם של הסדרי טיעון, אני רואה לאמץ ההסכמה ולהשית על הנאשם קנס בסך 75,000 ₪.

גזירת העונש המתאים לנאשם

20. הנאשם יליד 1978, אב לתינוק, הודה, הביע חרטה ונטל אחריות על מעשיו טרם ניהול הוכחות בתיק. חרטתו לא הייתה רק מהפה החוצה, אלא חרטה ממשית וכנה המתבטאת בכך שפעל להסרת המחדלים להנחת דעתו של פקיד השומה ושילם סך של 300,000 ₪ בשלב מוקדם של ההליך. במעשיו אלה אף תיקן את הנזק אותו גרם (באשר לחשיבות הסרת המחדלים בעבירות מס ר' רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (25.10.2015)).

21. מאז ביצוע העבירות התחתן הנאשם (נ/7) ואף נולד לו בן (נ/6). הנאשם עובד כיום בעבודה מסודרת בעסק של אחיו. יש לתת את הדעת לחלוף הזמן מאז ביצוען של העבירות, כ- 4 שנים בהן פעל הנאשם תוך לקיחת אחריות וניהל אורח חיים נורמטיבי הכולל עבודה קשה, חיי נישואין ומשפחה, כך על פי דברי הנאשם. כמו כן, הנאשם תומך כלכלית באימו האלמנה ובאשתו אשר לפי נ/9 מצבה אינו פשוט והנאשם סועד אותה. הנאשם בן 41 כיום, מעולם לא ריצה עונש מאסר. מת/2 עולה כי הסתבכותו הקודמת בפלילים היא בעבירת תקיפה ואיומים, ובגין עבירה זו נגזר עליו עונש של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

22. גם במקרה זה, צודק ב"כ המאשימה בטענתו לפיה בעבירות מעין אלה שיקולי ההרתעה, הכוללים הרתעת הנאשם והרתעת רבים תופסים בכורה על נסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו: רע"פ 3998/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (28.6.2015) וכן: עניין אודיזי). יחד עם זאת, יש לזכור כי שיקולי ההרתעה אינם מאיינים את הנסיבות האישיות. בהתאם יש לערוך איזון מתאים בין כלל נסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר הובאו לעיל ולתת את הדעת לחשיבות ההרתעה המוגברת בעבירות הנדונות בעת בחינת העונש שייגזר בתוך מתחם הענישה שנקבע.

23. כאמור, יש לתת את הדעת לעובדה כי המדובר בהסדר טיעון והמאשימה בחרה שלא להבחין בין הנאשמים בנוגע לענישה, אלא רק לגבי רכיב הקנס הגלום בה. לגבי שני הנאשמים בחרה המאשימה לעתור למיקום הנאשמים ברף התחתון של מתחם העונש הראוי לטעמה, הוא 9 חודשי מאסר בפועל. במצב דברים זה, ולאור גזר דינו של נאשם 1 והמתחם שקבעתי כמפורט לעיל בעניין שני הנאשמים ומהנימוקים המפורטים לעיל, אינני מוצאת מקום לערוך הבחנה בין הנאשמים לעניין עונש המאסר, וודאי מקום שבו יש הבחנה בקנס, כשהדבר לא התבקש על ידי המאשימה וממילא עמדתה העונשית זהה לגבי שני הנאשמים. כל הבחנה בין הנאשמים בנושא זה משמעותה חריגה מהסדר הטיעון המוסכם אליו הגיעו הצדדים.

24. לאחר כל אלה, ובהתחשב בהסדר הטיעון כאמור, אני מוצאת למקם את הנאשם ברף התחתון של

מתחם העונש ההולם, קרי, 6 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות.

25. באשר לקנס מצאתי לכבד את הסכמת הצדדים שהיא ראויה ומאוזנת, בפרט בראי הסרת המחדל ומצבו הכלכלי של הנאשם.

26. אשר על כן, מצאתי להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות. בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות בבית עלמין נורדאו, רח' הכרמל 57, כפר סבא. הנאשם יתייצב לריצוי העונש ביום 14/09/2017 בשעה 08:00 במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות וכן כי יתכנו שינויים במקום ושעות העבודה.

ב. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור על עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה.

ג. קנס בסך 75,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים שווים ורצופים, כשהראשון בהם ביום 1.3.18. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית משפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, י"א אב תשע"ז, 03 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.